

Երևանի Կոմիտասի անվան
պետական կոնսերվատորիա

Yerevan Komitas
State Conservatory

Երևանская государственная
консерватория им. Комитаса

Լույս է տեսել ISSN 1829-0469 թղթային տարբերակը 2005թ. դեկտեմբերի 25-ից (227)

#11 Նոյեմբեր 2024

Ուսանողական
աշխանային գիրաժողով՝
նվիրված Հայ
երաժշգական
Փոլկլորագիրության
ամբիոնի հիմնադրման
55-ամյակին

3

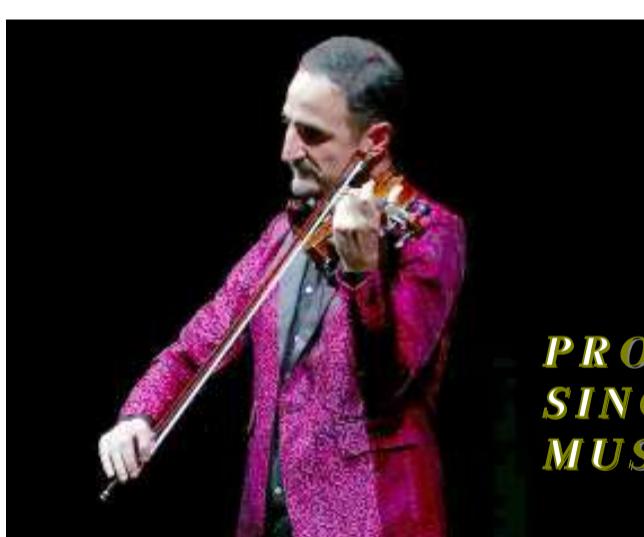
ԵՊԿ ուսանողության ամառային աշխանային գիրաժողովի մասնակիցներ, ԵՊԿ դասախոսներ, ուսանողներ

Հորեւյանական
գիրաժողով՝ նվիրված
Պարույր Սևակի
ծննդյան
100-ամյակին

3

Պարույր Սևակի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված
գիրաժողովի մասնակիցներ

PROONENT OF
SINCERITY IN
MUSIC

Սամվել Մրաբելյան

7

Կոմիտասի անվան ազգային
քառյակի 100-ամյակն ու
«Քառագար՝ ինչպես Արագած»

գրքի շնորհանդեսը

Կոմիտասի անվան ազգային քառյակ

2

«ԱՐԱՐ» ԵՐԳՉԱԽՄԵՐԻ ՀԱՄԵՐԳԸ
ԳԵՂԱՏԵՍԻՒԼ ՍՏԵՓԱՆՍՎԱՆՈՒՄ

5

ՏՈՆՄԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ ՊՐԱԿԱՅԻ ԲԵԹՂԵԿԵՄՅԱՅ
ՄԱՏՈՒՄ ՄԵԾ ՄՐԱԿՈՒՄ ՄԱԵՄՐՈ
ՈՒԹԵԶՅԱՆԻ ԴԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՄ

Կարլի համապարսանի նվազախումբ և Երգչախումբ,
դիրիժոր՝ Հայկ Ռոթիջյան

2

= Կոմիտասի անվան ազգային քառյակի 100-ամյակն ու «Քառագագար՝ ինչպես Արագած» գրքի շնորհանդեսը

Հայաստանի պետական կամերային նվազախումբ,
Կոմիտասի անվ. ազգային քառյակ

Վահագն Պապյան

Կոմիտասի անվագակից բարեկարգությունները՝ Պահանջ Պատասխան

Նոյեմբերի 24-ին ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության, ինչպես նաև «Վերածնունդ» մշակութային և ինտելեկտուալ հիմնարքամի աջակցությամբ Արամ Եռաջատյան համերգասրահում կայացավ Կոմիտասի անվան ազգային քառյակի հիմնադրման 100-ամյակին նվիրված համերգ-հանդիսությունը։ Հորեցյանական երեկոն սկսվեց Հայաստանի պետական կամերային նվազախմբի կատարումներով։ Քառյակին նվիրված երաժշտական ողջոյներով հանդես եկան ՀՀ ժողովրդական արտիստ, օպերային երգիչ Բարսեղ Թումանյանը, օպերային երգուիի Հրաչյուի Բասենցը, դաշնակահար, դիրիժոր Վահագն Պապյանը, դաշնակահարուիի, կոմպոզիտոր Կարին Հելլման-Գևորգյանը։ Համերգն ուղեկցվում էր քայլակի հարյուրամյա պատմությունը ներկայացնող տեսաշրջով։

Վերջին կես դարում Կոմիտասի անվան քայլակի հաջո-
ղոթյուններն առավելապես պայմանավորված են առաջնա-
զորակի՝ ՀՀ ժողովրդական արտիստ Էդուարդ Թաղեսոյանի
նվիրումը։ Բայց այս գեղարվեստական դեկսավար Էդուարդ
Թաղեսոյանը, կարծես, չխավատա, որ արդեն 55 տարի այս
խմբում է։ «Կոմիտասը համամարդկային մեծություն է։ Դա
նիստը նվազում էինք նրա արեղջազրությունները, այս
թվում՝ «Գարուն աւ»-ն։ Վերջացնելուց հետո դանիստական ասար-
դակիքը հոգուներից ուրի կանգնեց։ Սա ամեն ինչ ասում է ։
- Վերիշեց երաժիշտը։

15 տարի բայց առաջընթաց է նաև ջութակահարուիի Սյուզի Երիցյանը: «Այս համերգն իսկապես մեծ իրադարձություն է, ոչ միայն կոմիտասցիների, այլև բոլորի համար», - նշեց Սյուզին:

Պայշակին շնորհավորելու համար Սոսլվայից ժամանած Պ. Ի. Զայլովսկու անվան պետական կոնսերվատորիայի ռեկտոր, պրոֆեսոր Ալեքսանդր Սոլյովը երաժիշտներին պարզեցածք Ն. Գ. Օրբելին անվան տվյալներուն:

Գ. Ուրիխնշտեյսի անվան ուլէս մերդաներով:

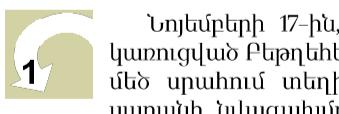
Բայց այս իր հերթին՝ «Կոմիտասի անվան բառյակ-100» հուշամերական պարզևատրեց Ա. Սոկոլովին, վաստակաշատ կոմիտասական, ՀՀ վաստակավոր արտիստ, պրոֆեսոր Սուրեն Հախնազարյանին, բառյակի հիմնադրման 100-ամյակին՝ նվիրված միջոցառումների զիսավոր աջակից «Վերածնունդ» իմաստութանի հիմնադրամ Արթուր Զանգելյանին:

Риаңяլիք 100-ամյա պատմությունը հավաքարել ու մեկ գրքում է Ներկայացրել գրող, գրականացես Կարո Վարդանյանը: Նոյեմբերի 19-ին էլ տեղի են ունեցել աշխարհի ամենաերկարական լարային բարյակի 100-ամյակին նվիրված գիրք-պարունի, հուշամետափառի, խոսակալաւակի և բայշակի խարմագված և սարի շնորհանդեսները: Հօրեանական առ գիրք-պարունի հարուենի և օտար մանուկից բարձւած ընդուռը

Աղեքանդր Սոկոլով,
Էղուարդ Թաղենոսյան

= Տոնական համերգ Պրահայի Բեթղեհեմյան մագուսի մեծ
սրահում՝ Մատեպրո Ութիօյանի դեկավարությամբ

1 Նոյեմբերի 17-ին, Պրահայի 1391 թվականին կատուցված Բեղդեհեմյան մատուիթ պատմական մեծ սրահում տեղի ունեցավ Կարլի համալսարանի նվազախմբի ու երգախմբի փայլուն եռությունը՝ դիմիքոր Հայկ Ութիշանի նեկավարութամբ:

Սոնական համերգը կազմակերպել էր Տեխիսայի բարձրագույն տեխնիկական համալսարանը՝ Թավշյա հեղափոխության 35-ամյակի՝ Ազատության և դեմքրատիայի համար պայքարի օրվա և Ասանողության միջազգային օրվա կապակցությամբ: Ներկաներին ողջունեցին համալսարանի ռեկոնկստրուկտուրայի վեհապետ Վոյտեհի Պետրաչենկո և Հայկը կուների հիմնադումին նախագահ, առօնքեսոր Վազգավ Պավիլինեն:

լրացական տպագիր, վլուքայի շապիչը պահպանվելու համար համարված է առաջարկ կազմակերպությունը՝ Համեմատական գործակությունը և Համարական գործակությունը:

Հայկ Միթհօյան

միացավ նաև բազմակողմանի շնորհներով օժտված դի-
րիժորը, ով նաև ստեղծագործության ընթացքում հիանալի
երգեց մենակատարի դերերով:

Տուական համերգը երգախակվեց թ. Անտանայի անսահ ստեղծագործության՝ «Փն Հայրենիք»ի «Տարոր» և «Թանիք» բաժինների կատարմանը: Զարմանալ կարելի է, թե մաեստրո Ութշանի դեկավարությամբ ինչպիսի պրոֆեսիոնալ մակարդակի են հասել ուսանողական նվազախոսմբն ու երգախոսություն:

Նյութը տրամադրել է Հ. Ուժիշանը՝ ամսաթերթի հիմնադիր, թողարկման պատուիսանառու Գ. Շավոյանին
Կարող եք կարդալ նաև «Օրեր» ամսաթերթում՝
<https://orer.eu/hy> 2024/11/18/tradichni-slavnostry-koncert-hais-utiias-2024/

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍՏԱՌՈՂ

ՀՀ քաղաքացի լավագույն առաջատարների ուսանողների անվանական կրթաթոշակների պրամադրման 2023 թվականի մրցույթ

Նոյեմբերի 6-ին ԵՊԿ ռեկտորատում ԿԳՄՄՆ նախադատության հավաստագրերը հանձնվեցին կրնսերվաստորիան ներկայացնող 2023 թվականի լավագույն առաջադիմությամբ ուսանողներին՝ Խորոցյան Էդուարդ Մորենի (Բակալավրական կրթական ծրագիր, 1-ին տեղ, Գործիքային կատարողականություն, 2-րդ կուրս), Սիլվյան Սեղանյա Գարիբի (Մագիստրոսական կրթական ծրագիր, 1-ին տեղ, Վոլով արվեստ, 2-րդ կուրս)։

Արդյունքները հայտարարվել էին 2023 թվականի դեկտեմբերին։ Հաղողությունը էր ձևաչփել 36 ուսանող։ Մրցույթի արդյունքում 1-ին տեղը գրադեցրած 14 ուսանող կստանա 410.000-ական դրամ, 2-րդ տեղը գրադեցրած 11 ուսանող՝ 330.000-ական դրամ, իսկ 3-րդ տեղը գրադեցրած 11 ուսանող՝ 239.000-ական դրամ կրթական ծրագրել։ Մրցանակային ֆոնդը կազմել է 12 միլիոն դրամ։ Մրցույթին մասնակցել են առևտ ուսուցման բակալավրականի կրթական ծրագրի 2-րդ կուրսերի, իսկ մագիստրոսականի կրթական ծրագրով՝ առաջին կիսամյակն ավարտած ՀՀ պետական և հավատարմագրված կրթական ծրագրեր իրականացնող ոչ պետական բուհերի ուսանողները՝ ինտելեկտուալ ու ուսուցչական բնագավառություն (այդ թվում՝ մաթեմատիկա և SCS), հայագիտություն, հումանիտար գիտություններ, հասարակագիտություն, ճարտարագիտություն (այդ թվում՝ ճարտարագետություն/զուդատանտեսություն), մշակույթ, սպորտ, բժշկություն։

Մրցույթին անցկացվում է ներքուի հայտարարություն (հանրապետական) փուլերով։ Խաղաղողները որոշվում են հավաքած առավելագույն միավորների բանակով՝ ըստ 3-10 միավորանց գնահատման սանդղակի։ Հավասար միավորների դեպքում հաջի են

առնվում ուսանողի առաջադիմությունը և կարգով սահմանված այլ չափանիշներ։

Մրցույթն անցկացվում է՝ հանաձայն ՀՀ կառավարության 2013 թվականի օգոստոսի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների լավագույն առաջադիմությամբ ուսանողների անվանական կրթաթոշակների տրամադրման կարգը, մրցույթի չափանիշները և մրցույթի մասնակցության հայտի ձևը հաստատելու մասին» N 1005-Ն որոշման դրույթների։

Մրցույթի նպատակն է բացահայտել և խրախուսել բուհերի այն ուսանողներին, որոնք ցուցաբերել են բարձր առաջադիմություն և իրենց առաջարկել ակտիվ են դրսուրել համապատասխան մասնագիտական ուղղություն, նպաստել ուսանողների առաջադիմության բարձրացմանը, խթանել ուսանողների մասնակցությունը և ձեռքբերությունը մասնագիտական ուղղությունից աշխատանքներում, ինչպես նաև խթանել մրցակցությունը բուհերի ուսանողների միջև։

https://escs.am/am/news/19696?fbclid=IwY2xjawGZWCIleIRuA2flbQIxMAABHSnMw7ZoalTBV_RnpWbIDHcQBh2TaJYUukdQucvNaVOgwXgDk40_Zw_aem_2AOU934_WKZD3yxs80BRWw
<https://www.facebook.com/YerevanStateConservatory>

КАРОЛЬ МИКУЛИ (20.10.1819, Черновцы – 21.05.1897, Львов)

Кароль Микули – армянин по национальности, родился в городе Черновцы на Буковине (ныне Украина) в семье армянского купца Якоба фон Микули, который был первым владельцем гостиницы «Молдавия». Жила семья на одной из улиц в армянском квартале, дома которого впоследствии сгорели (район римско-католического костела, площади Филармонии и улицы Бетховена). Ученик Фридриха Шопена, виртуозный пианист, композитор, дирижер и педагог, основатель Галицкого Музикального Общества в городе Львове, один из лучших исполнителей произведений Шопена, автор мазурок, полонезов, этюдов и обработок народных песен

В период с 1844 по 1847 год учился в Париже у Фридриха Шопена. Был первым издателем и пропагандистом произведений Шопена во Львове и во всех польских землях. Микули известен как редактор сочинений Шопена. В качестве бывшего ученика и ассистента Шопена в 1879 подготовил собрание сочинений Шопена (издатель Ф.Кистнер), которое долгое время оставалось образцовым, т.к. содержало большое количество вариантов, принадлежащих самому Шопену. Например, этюды Фридриха Шопена (1810–1849) публиковались под его, Кароля Микули, редакцией. В своей работе, завершенной в 1879 году, Микули опирался на уникальные материалы: прежде всего, на подлинные автографы, а также на признанное парижское издание фортепианных произведений Шопена (с его собственноручными пометками), по которому композитор занимался со своими учениками.

Кароль Микули давал концерты во Франции, Австрии, России и Румынии. Как директор Львовского (Галицкого)

Мемориальная доска на стене Армянского кафедрального собора во Львове

музыкального общества (с 1858), созданного его трудом, он основал Львовскую консерваторию. К. Микули был учителем многих музыкантов, в том числе Мечислава Солтыса, позднее профессора и директора Львовской консерватории, и Станислава Невядомского – известного польского композитора.

Он был не только великим музыкантом, но и известным меценатом. Благодаря пожертвованиям Кароля в Черновцах появилась первая публичная библиотека, выплачивали стипендию талантливым гимназистам. Также по всей Буковине Кароль выискивал одаренных пианистов-любителей, которые впоследствии играли легендарные симфонии. Обязаны Каролю и тем, что в Черновцах два дня подряд выступал легендарный Ференц Лист.

Кроме того, К. Микули – автор многочисленных танцев и пьес для фортепиано; серенады для фортепиано и кларнета; скрипко для 3-х скрипок; песен на стихи польских, французских, румынских и немецких поэтов (издано при жизни более 30 соч.). Творчество Микули близко ранним романтикам. Занимался собиранием и обработкой музыкального фольклора различных национальных культур – польского, румынского, гуцульского, молдавского.

одним из блестящих умов во многих областях математики, но главным его достижением считается создание теории современной алгебры в сотрудничестве с известным немецким ученым Амалией Эмми Нёттер.

PUPILS OF CHOPIN

Mikuli • Tellefsen • Filtsch • Gutmann
Hubert Rutkowski, Piano

Обложка издания произведений Ф.Шопена

Ему принадлежит обработка для голоса и фортепиано «48 румынских народных напевов» (сб. «Quarante huit airs nationaux roumains 1848–54», в. 1–4, Leopol, 1850–54; составлен на основе записей, сделанных в Молдавии и Буковине).

Похоронен на Лычаковском кладбище во Львове.

https://www.patreon.com/posts/karol-mikuli-20115594690?utm_campaign=patron_engagement&utm_source=post_link&post_id=115594690&utm_id=cd93ad95-70f1-4a3a-ac38-498cf4dcbb114&utm_medium=email

Специалисты отмечают важный вклад Эмиля Артина в теорию вещественных полей, который помог ему также решить знаменитую 17-ю проблему математика Давида Гильберта, выдвинутую в 1900 году на II Международном конгрессе математиков в Париже.

В развитии современной математики не менее важны были его работы в алгебраической теории чисел, главным образом в теории полей классов, где он применил аппарат когомологии Галуа. Из США в Германию Эмиль Артин вернулся уже знаменитым ученым в начале 1960-х годов, но спустя два года скончался.

Исследования Эмиля Артина продолжили его ученики, среди которых и сын учченого – профессор Массачусетского технологического университета, один из самых известных в мире специалистов по алгебраической геометрии Майкл Артин.

<https://www.patreon.com/posts/115564567>

= «Արար» երգչախմբի համերգը զեղափեսիլ Սրբավանավանում

2024 թ հոկտեմբերի 26-ին Լոռու մարզի Ստեփանավան քաղաքի Վարչուր Ղարիբյանի անվան արվեստի դպրոցում հյուրներվաց «Արար» երգչախոմանքը, գեղարվեստական նեկալվար՝ Գոռ Մելքոնյան: Համերգի սկզբին «Արար» ին իրենց գեղեցիկ կատարմանը ողջունեցին արվեստի դպրոցի վկալ անսամբլի սաները, նեկալվար՝ Գայանե Պետերյան: Երգչախոմանքը կատարեց հոգևոր և աշխարհիկ ստեղծագործություններ: Հնչեցին Կոմիտասի, Սակար Եկմայանի, Տիգրան Մանսուրյանի, Երվանդ Երկանյանի, Դավիթ Հալաջյանի, Արնոլդ Շյոնբերգի ստեղծագործություններն ու մշակումները: Համերգը կայացավ Ձերմ միննելորտում: Ինչպես նշեց իր խոսքում Գոռ Մելքոնյանը, - «Ունկ ևս մեկ անգամ հանողվեցինք, որ Լոռի ունկը ներնդիրը գրագելի է», - երգչախմբի և հանդիսատեսի կապը ներդաշնակ էր:

Նշենք, որ այս տարի «Վրաք»-ը նշում էր իր հիմնադրման 12 ամյակը: Երգչախտմբը եռոյթ ունեցավ բավականին լավ, գրագետ, և հաստատեց ունկնդիրի ակնկալիք-ները՝ հանդերձ պրոֆեսիոնալիզմի աստիճանին: Ալնեայտորն երևաց երգչախմբի ղեկավարի աշակորչ, տքնածան աշխատանքը և սերն ու նվիրվածությունն իր մասնագիտությանը և արհասարակ արվեստին:

«Արար» երգչախոսնք, գեղարվեստական դեկազար Գոռ Մելքոնյան

Համայնքի ղեկավարի խորհրդական Գագիկ Շարմազանն իր բովանակալից խորում ողջունելով երգչախմբի շրջագայությունները ղեկի մարզեր, քաղաքներ՝ ժողովրդին բարձրարժեք արվեստը հասանելի դարձնելով, նաև նշեց. «Ձեր առաջելուրունը ղեկի ժողովուրդը զնապու».

Ճիշտ ճանապարհ է, շարունակե՛ք

Ելոյթի ավարտին երգչախումբը՝ ի դես Գոռ Սելզում-յանի պարզևատրվեց շնորհակալագրով՝ Ստեփանավանի ղեկավար Արմեն Գրիգորյանի կողմից: Համերգը կայացավ Ստեփանավանի Ստեփան Շահումյանի տուն թանգարանի, Արթուր Ղարիբյանի անվան արվեստի դպրոցի և «Վերսատար» ծրագրավորման կենտրոնի համագործակցությամբ:

Ի դեպ, հարկ է նշել, որ արվեստի դպրոցը վերջերս է վերանորոգվել, որում իր մեծ ներդրումն ունի տնօրեն Սարինե Սարանյանը: Այն ևս մի կարևոր իրադարձություն է Ստեփանավանի մշակութային կյանքի առաջնադաշտանական համար:

Համերգի ավարտին երգախումբն արժանացավ բարձր ծափողշոյնների և նոտապուտ Ժամանակաշրջանում կրկին հանդիպելու ակնկալիքի:

= Հակիրք ակնարկ՝ Երևանի օպերային թագրոնում օրերս կայացած
Պ. Չալովսկու «Կարապի լիճը» բալետի վերաբերյալ

Ավելի քան երեսուն տարի անց, Երևանի Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում կրկին կենացնություն է առել հանձարեղ կոմպոզիտոր Պյուտր Խյիշի Չալկովսկու «Կարապի լիճը» բալետը, որը հանարվում է ոչ միայն ռուսական, այլև՝ համաշխարհային բալետային արվեստի գլուխգործոցներից մեջը: 2023 թ., հոկտեմբերի 9-18-ն ընկած ժամանակաշատում, երկար դադարից հետո, տեղի ունեցավ Երևանի օպերային թատրոնի հանար այդրան սպասված առաջնախաղը: Արհասարակ, առանց «Կարապի լիճ» դժվար է պատկերացնել որևէ հեղինակավայր օպերային թատրոնի հաղացանք: Բարեբախտաբար, մեր թատրոնն իր 91 թատերաշշրանների ընթացքում նշանակելու «որդեգրելի» է լավագույն ներկայացումները թեմադրելու սկզբունքը: Եվ, այս սկզբունքը պահպաներու մինչ օրս՝ երկարատև դադարից հետո վերականգնված բալետը դարձավ Երևանյան թատրոնի հաղացանկի անբաժան և կարևոր մի մասը:

Զայլպվկին «Կարապի լիճը» բալետը գրել է 1876 թվականին: Առաջնախաղը տեղի է ունեցել 1877 թվականի մարտի 4-ին՝ Մոսկվայի Մեծ թատրոնում: Բալետնայատեր Ռեյզինգերի թեմադրությունը չունեցավ հաջողություն՝ ժամանակի արվեստի քննադատներն այն ձանձրալի համարեցին, սակայն Զայլպվկին վստահ էր, որ իր բալետի «աստղային ժամը» դեռ աշջուսում է: Երկրորդ անգամ բալետը թեմադրվեց քսան տարի անց, 1895 թվականին՝ Մարինյան թատրոնում, որից հետո արդեն սկսվեց բալետի համաշխարհային հաղթարշավը, ինչպես որ կոնպոզիտորը կանխազգում էր:

Ս. Սահմանադրության անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնում «Կարապի լիճը» բալետը բեմադրվել է 4 անգամ։ Առաջին անգամ 1934 թ. Ցուրի Ռեժիսուր ներկերի թամադրությամբ։ Այսուհետու, 1940 թ. Լենինի Լավագույն պետական մրցանակու դափնակիր է դարձել Հայաստանի պետական թատրոնությամբ։ Երրորդ անգամ հայ հանդիսատեսն այս վայելել է 1955 թ. բալետանայտեր Վաղիմիր Վարկովիցեկու բեմադրությամբ։ Վերջին անգամ թատրոնում «Կարապի լիճը» բեմադրել է Կոնստանտին Սերգեյի 1971թ.ին։ Ներկայացնալու այս տարրերակը մնացել է թատրոնի խաղացանկում մինչև 1980-ականների վերջը։

Ենչափս նշեցիր, նախորդ տարվա առաջնախայինից հետո բարեւոր մնաց թատրոնի խաղացանկում։ Եվ, բոլորին վերջերս, սոյն թագավանի նոյեմբերի 2-ին, մեր թատրոնի բժնում կրկին «Կարապի լիճ» էր։ Օպերային թատրոնի տնօրեն Կ. Դուրգարայանը նշել է, որ ամեն մի օպերային թատրոն չէ, որ կարող է այս բալետն ունենալ, և ամեն մի բալետային խումբ չէ, որ կարող է այս բալետն ունենալ, և ամեն մի հալթահարել բարդ պարային էլեմենտներով հազեցած այս բալետը։ Բայտենի գլխավոր կերպարների նարնավորումը երազանք է շատ անզամ առաջատար արտիստների համար։ Ներկայացումը բեմադրելու համար Երևան էին հրավիրվել մասնագետներ Վրաստանից։ Հայ բալետային խումբը ներկայացնում է «Կարապի լիճ»՝ ՈՒ ժողովրդական արտիստ Ակերսե Ֆադեևի խմբագրած տարբերակը, իսկ բեմադրության գեղարվեստական դեկավար, լիբրետոյի հեղինակը Վրաստանի և Ռուսաստանի ժողովրդական արտիստ, Վրաստանի բալետային խմբի դեկավար Նինո Անանիաշվիլին է։ Երևանի բալետային անձնակազմը նշում է, որ բեմադրությունը կարող էին իրագործել նաև մեր մասնագետների ջանքերով, սակայն արդյունքը նոյնը չէր լինի։ Իրենց հիմ հանողնամբ, Հայաստանում արդեն երկու սերունդ չէր պարել «Կարապի լիճը», ուստի փորձառու մարդկանց աշակցությամբ, ովքեր այդ «Ընթացքի» մեջ էին, պատկերը բոլորովին այլ եղաւ։

յացումներում, այլև՝ բագետային անձնակազմից վեց գոյց: Կսինքն, յուրաքանչյուր ներկայացման ընթացքում հանդիս է գաղին նոր արտիստական կազմ: Ի դեպք, գիշավոր կերպարները մարմնավորում են ոչ միայն մեր Հանրապետության վաստակավոր արտստիտները, այլ նաև երիտասարդ արտիստներ: Նոյեմբերի 2-ին կայացած ներկայացմանն Օդեոտա-Օդիլիայի կերպարը կերտում էր Եյս Ալանանք, արքայազն Զիգֆրիդինը՝ Ցուրս Մարտիրոսյանը, ում առաջին կատարումն էր, իսկ Ռուբրարիի կերպարը մարմնավորում էր Գրիգոր Գրիգորյանը: Չայած նրան, որ կերպարները վերջիններս կերտում էին առաջին կամ երկրորդ անգամ, արքի ին ընկնում իրենց տեխնիկական վարպտությամբ և հերոսների հոգիւանական ապրումների ընկապմամբ, որը լավագույնս փոխանցում էին հանդիսատեսին: Մասնավորապես բարդ է մարմնավորել երկու իրարամերճ՝ Օդեոտա-Օդիլիա կերպարներին, արտահայտել միաժամանակ տարբեր զգացմունքներ, որը լավագույնս կարողանում էր կատարել երևանյան թատրոնի մենապարուին:

Զայլվակը երածշությունը փառահետ է: Այն հղգերանական խորությունը, Փակտորային հարստությունը, ողքերգությունը՝ ի վերջո լուսավոր բնարականությամբ փոխարինելու հատկությունը, որով օժտված է Վերջինիս երածշությունը, պեսոք է մեկնարանի բացառապես երածշությանը հատուկ կատարելությամբ: «Կարայի լիճը» բալետի երածշության հիմքում ընկած է սիմֆոնիկ զարգացունը: Այսինքն, երածշությունն այստեղ չի հանդիսանում որպես նվազակցություն: Կարևորագոյն նշանակություն ունեն լեռտենաները, որոնց միջոցով կոնվոքիտորը հստակ ընուժագրում է հերոսների հղերանական այրումները: Այսպիսով, բալետի երածշությունը, կարող է հանդես գալ իրև ինքնուրությունը սիմֆոնիկ ստեղծագործություն, որը կոնվոքիտորի փառահետ սիմֆոնիզմի հերթական նմուշներից է:

Օպերային թատրոնի Նվազախումը դեկավարում էր դիրիժոր Հարություն Արգունանյանը: Ցավոր, այս հոգերանական խորովածունք, որով ինչպես նշեցինք, հագեցած է երաժշտությունը՝ Նվազախմբի ոչ այնքան հաջող կատարման շնորհիվ՝ չինչանցվեց ունկալդրին: Նվազախումը աչքի էր ընկնառ ոդիմական և անսամբլային անհանաչափ կատարմանը, ոչ կատարյալ հնչողությամբ, բայթօնային կազմի հետ «ջիամագործակցելով»: Այս ամենը վերաբերում է նաև բալետի, թերևս, ամենահայտնի երաժշտական հատվածներին ինչպիսիք են՝ արաջին գործողության մեջ կարապների պարը, որտեղ փողային գործիքները գրեթե չեն կարողանում կատարել իրենց Նվազաքանում առկա զարդարները, «Փոքր կարապների պարը», հանրահայտ *Adagio*-ում մենակատար ջութակի Նվազաքանում առկա այդշափ ընարա-ողբերգական հատվածը կատարվեց շափից դուրս անմարուր հնչողությամբ և այլն: Կցանկանայինը, հաջորդ ներկայացումների ընթացքում ունկնդրելու ավելի սահուն և հնարավորինս ծզգիտ մեկնաբանում Նվազախմբի կողմից:

Ծառ Ենք ողջունում նման բարդ ստեղծագործություն՝ ների կատարումը, օպերային թատրոնի խաղացանկի պարբերաբար թարմացումը նորանոր ներկայացումներով՝ այն է, մեր ոչ այնքան դյուրիին օրերում. Այդուհանդեմ, ամեն բան կինքի ավելի բան հրաշալի, երբ Վերջապես ունկնդենք հաջող կատարումներ և ձևավորենք «մշակութափի կիրա հասարակություն»:

**ՄԱՐԻԱՄ ԷԼՅԱՆ
ԵՊԿ ԿՐԱԺԴՎԱԳԻՎՈՒԹՅԱՆ բաժնի 1-ին կուրս**

= Բարոկկո համերգ՝ հեռադիվակ XXI դարից դեպի XVIII դար

Նոյեմբերի 2-ին, Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը, Վահան Ստամբողյանի անվան երգեհոնային երաժշտության II միջազգային փառատոնի շրջանակներում տեղի ունեցավ համերգ՝ ֆրանսահայեր՝ երգեհոնահար Նարինե Միննյանի և սովորան Մարի Մյուլերի մասնակցությամբ։ Ծրագրում ներառված էին բարոկկո շրջանի կոմպոզիտորների հինգ ստեղծագործություն, դրանք էին՝ Լոիի Նվիլյոյա Կերամրոյի «Երկրորդ սյուիտ», Ֆրանսուա Կուակերենի «Պատարագ վանքերի համար» և «Մթնշաղի առաջին աղորքը», Կարլ Ֆիխի Էմանուել Բախի Սոնատ լյա-մինոր և Նիկոլաոս Բրունիֆ Պրելյուդ և ֆուգա մի-մինոր։ Համերգի առաջին բաժինը ներառեց ֆրանսիացի, իսկ երկրորդ մասը՝ գերմանացի կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները։

Համերգի առաջին ստեղծագործությունն էր Կերամբոյի 2-րդ երկրորդ Սյուիտը: Լոյի Նիկոլյա Կերամբոն (1676–1749 թ.) հայտնի է որպես ֆրանսիացի կոմպոզիտոր և երգեհոնահար: Նրա գլուխագործություններից են իր «Suites d'orgue» (Երգեհոնային Սյուիտներ), այդ թվում՝ «Suite du Deuxième Ton»-ը (2-րդ Սյուիտը), որոնք համարվում են բարոկկո շրջանի ֆրանսիական երգեհոնային երաժշտության կարևորագույն նաև նշանակալի աշխատավորություններ: Այս սյուիտները հաճախ կատարվում են՝ ցուցադրելու բարոկկո ժամանակաշրջանի ֆրանսիական երգեհոնային ոճը, որը բնորոշվում է յուրահատուկ զարդարություններով, արտահայտիչ մետեխիներով և բարդ հյուսվածքներով:

Կերամոբյի 2-րդ Սյուիտը բաղկացած է 7 մասից: Առաջին մասի էքսպրեսիվ բնույթով սկզբեց համերգը: Նարինե Սիմոնյանը շատ տպավորիչ կերպով կարողացավ միանգամից գրավել հանդիսատեսիք ուշադրությունը: Սյուիտի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերն իրենց բնույթով ավելի հանդարձ էին: Առաջին մասի էքսպրեսիվ բնույթը վերադարձնում է 5-րդ մասում, որը Սիմոնյանը կատարում է Վոկալին բնորոշ ֆրազավորումն և շնչերով: Այստեղ մենք տեսնում ենք ֆրանսիական երգեհոնային երաժշտությանը բնորոշ տեմբրերի բազմազանությունը: Ֆրանսիական երգեհոնային ոճը հայտնի է իր հնչերանգների բազմազանությամբ, ինչը կոնպոզիտորներին թոյլ էր տալիս օգտագործել գործիքը գրեթե որպես նվազախումը: Սյուիտի 6-րդ մասում կարող ենք նկատել ֆրանսիական երգեհոնային երաժշտությանը բնորոշ զարդարություն մեղեղիները՝ արել-ներով, մորդեստներով և այլ նրբերանգներով, որոնք ուժեցնում են արտահայտչականությունը, իսկ Սյուիտի վերջին՝ 7-րդ մասում՝ գործիքի տարրեր ռեգիստրների համարում: Այս տեխնիկան նոյնական շատ բնորոշ է ֆրանսիական երգեհոնային երաժշտությանը: Ֆրանսիացի կոմպոզիտորները շատ մանրամանորեն նշում են, թե որ ռեգիստրները պետք է օգտագործել՝ ստեղծելով եզակի հնչողություններ: Տիպիկ ռեգիստրներից են *Plein Jeu* (ամրողական հնչողություն), *Grand Jeu* (ուժեղ հնչողություն) և *Tierce en Taille* (մեղողիան տենոր ձայնում): Սիմոնյանը շատ հմտորեն օգտագործելով այս տեխնիկան ստեղծեց շատ տպավորիչ ֆինալ, ել ավելի գրավելով հանդիսատեսի ուշադրությունը:

Այսպիսով, համերգն սկսվեց հանդիսատեսին ներկայացնելով տիպիկ ֆրանսիական երգեհոնային ոճը: Հաջորդ երկու ստեղծագործությունները՝ Ֆրանսուա Կուակերենի «Պատարագ վանքերի համար» և «Մթնշաղի առաջին աղոթքը» նոյնպես հանդիսանում են ֆրանսիական ոճի բնորոշ նմուշներ:

Ֆրանսուա Կուպերենը (1668–1733 թթ.), բարոկով շրջանի ֆրանսիացի կոպմոնխոտոր է, ով հայտնի է հատկապես կլավեսինի և երգեհոնի համար գրված իր ստեղծագործություններով։ Կուպերենի «Պատարազ վանքերի համար» նրա երկու երգեհոնային պատարազներից մեկն է, մյուսը՝ «Պատարազ ծխերի համար» (*Messe pour les Paroisses*)։ Այս բաղկացած է 5 բաժիններից, որոնցից յուրաքանչյուրն համապատասխանում է պատարազի մասերին՝ *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus և Agnus Dei*։ Կուպերենի այս ստեղծագործության մեջ տեսնում ենք հնչերանգների և գունային բազմազանություն։ Մասերի բնույթները տառանդվում են՝ նրբագեղ և հոգևորից մինչև պայծառ և տոնական։ Այս բազմազանությունը ցույց է տալիս ֆրանսիական ոճին շատ բնորոշ տարրը՝ ստեղծելու բազմազան ձայնային պատկերներ մի ստեղծագործության մեջ։ Ինչպես անցած ստեղծագործության ժամանակ, այնպէս էլ այստեղ Սիմոնյանը մեծ վարպետությամբ կարողացել է հաղորդել հանդիսատեսին ստեղծագործության մասերի տարրերը՝ բնույթները։

Համերգի առաջին բաժնի վերջին ստեղծագործությունն էր Ֆրանսուա Կուպերենի «Մթնշաղի առաջին աղոթքը», որը գրված է ճայնի և զեներալ-բասի հանար: Այս ստեղծագործության ժամանակ առաջին անգամ երեկոյի ընթացքում թեմ բարձրացավ սովորան Մարի Մյուսերը: Ֆրանսուա Կուպերենի «Մթնշաղի առաջին աղոթքը» (*Premier*

Leçon de Ténèbres) երեք մթնշաղի աղոթքներից (*Leçons de Ténèbres*) մեկն է, որը նա գրել է մոտ 1714 թվականին՝ կայողիկ եկեղեցու Ավագ շարաթվա ծիսակատարությունների համար: Այս ստեղծագործության տեքստը հիմնված է Հին Կոտակարանի Ողբ Երեմիայի համարների վրա՝ որոնք ողբում են Երտսաղենի անկումը: Այս տեքստերը նախատեսված էին արտահայտելու վիշտ և ապաշխարանք, ինչը համապատասխան էր Ավագ շարաթվա խորհրդավոր մթնոլորտին: Երաժշտությունը փոխանցում է խոսքերի խորհրդական և տխուր բնույթը՝ արտահայտելով հոգևոր վիշտ և հոյս: Կուպերենն արտահայտում է տեքստի վշտակի բնույթը դանդաղ, արտահայտիչ մեղենի միջների, նուրբ դիմունանաների և զարդարությունների միջօցով, որոնք ուժեղացնում են յուրաքանչյուր տողի զգացմունքայնությունը: Ստեղծագործությունը համարում է զապակածությունն ու ինտենսիվությունը՝ ստեղծելով հզոր հոգևոր մթնոլորտ:

Երգիծնահարն իր նվագով հմտորեն արտահայտուի էր սուլդագործության այդ առանձնահատկությունները Վոկալ պարտիայի կատարումը, որոշակիորեն թերի էր քանի որ բացակայում էր բարոլկո շրջանի ֆրանչական երաժշտությանը բնորոշ էրապես սիվությունը: Ճշշո է, հոգևոր վոկալ երաժշտության կատարման ժամանակ չափուի լինի օպերային կամ կամերային երաժշտությանը բնորոշ բատերականությունը, բայց ամեն դեպքում կատարողն իր մեկնարանում պետք է կարողանա հանդիսաւուսին փոխանցել տեքստի իմաստը: Էքսպրեսիվության բացակայությունից բացի կային նաև այլ թերություններ, այդ թվում՝ ճայնի ոչ բավարար ուժգնությունը: Նոյնիսկ առաջին կարգից, պահեր կային, եթե ճայնը գրեթե չըլլափում: Կամերային տան նման մեծ դակիթքը պահանջում է հզոր ճայն, որը լսելի կլինի նոյնիսկ ամենավերջին կարգերում: Սակայն, ամեն դեպքում հարկ է նշել, որ կատարողը երգում էր մարուր, ուղիղ և մինիմալ վիբրասոնով ճայնով, որը շատ բնորոշ է բարոլկո ժամանակաշրջանի երգեցողությանը: Այսիսկ, Մյուլերն իր կատարումնի կարողացավ հանդիսատեսին հաղորդել բարոլկո ժամանակաշրջանի հոգեոր երգեցողության որոշ առանձնահատկություններ, սակայն, որպեսզի առավել լիարժեք լինի կատարումը, պետք է նկատի ունենալ նաև այդ առանձնահատկությունների ամենակարևորներից մեկը՝ երաժշտության էքսպրեսիվ կատարումը:

Համերգի երկրորդ բաժինն անցում կատարեց՝ ֆրանսիացի կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից դեռևսի գերմանացիներինը: Եվ ֆրանսիական, և՛ գերմանական բարոկկո երգեհոնային երաժշտությունը հարուստ և եզակի է, բայց նրանք ունեն հստակ առանձնահատկություններ, որոնք արտացոլում են իրենց մշակույթային և կրոնական ենթառեսակերպ: Ֆրանսիական երգեհոնային երաժշտության վրա մեծ ազդեցություն են ունեցել կաթոլիկ ծիսական ավանդույթները, որոնք կարևորագույն էին գարդուրությունները, գոյնը և արտահայտիչ նրբագեղություննը: Խակ գերմանական երգեհոնային երաժշտության վրա մեծ ազդեցություն է ունեցել լութերական ավանդույթները, որը մեծ շեշտ էր դնում խորալի վրա՝ որպես հիմք:

Ֆրանսիական երգեհոնային երածշությունը հաճախ ունենում է սյուխտի կամ մեսսայի կառուցվածք, որոնք բաղկացած են մի շարք ավելի կարգ մասերից, որոնք օգտագործում են հսկապատկեր ռևիժուսները։ Ֆրանսիացի կոնվոքիտորները հազվալիք էին կենտրոնանում կոնտրապոնկտի վրա՝ նախընտրելով ուսումնասիրել տեսքը ու էֆեկտը։ Գերմանական երգեհոնային երածշության մեջ շատ ենք տեսնում արեյութեներ, փուգաներ, խորապային արեյութեներ և պասսակայաներ։ Գերմանացի կոնվոքիտորները, հատկապես ոչ բարոլկո ժամանակաշրջանում, կընտրապոնկտի և բարդ պոլիֆոնիայի վարպետներ էին ստեղծելով հարուստ, բարդ հյուսվածքներ, որոնք հաճախ հիմնված էին լույսերական խորաների վրա։

Համերգի երկրորդ բաժնին առաջին ստեղծագործությունն էր Կարլ Ֆիլիպ Էնանուել Բախի Սոնատա լա-մինոր, որը գերմանական երգեհոնային ոճի փայլուն օրինակներից մեկն է:

Կարլ Ֆիլիպ Էմանուել Բախը (1714–1788 թթ.) գերմանացի կոմպոզիտոր և երաժիշտ է: Նա Ցիհան Սեբաստիան Բախի որդիներից մեկն էր և կարևոր դեր խաղաց բարոկկոյի և կատարելագիր դարաշրջանների միջև անցնանքությամբ: Կ.Ֆ.Է. Բախը հայտնի է իր արտահայտիչ ոճով՝ հատկապես երգեհոնային և կլավեսինային երաժշտության մեջ, որը մեծ ազդեցություն է ունեցել հետագա կոմպոզիտորների՝ Հայդնի, Մոցարտի և Ռեֆինվելի վրա: Կարլ Ֆիլիպ Էմանուել Բախի լամբանոր Սոնատը, նրա ամենահայտնի ստեղծագործություններից մեկն է: Գրված 1765 թվականին, այս Սոնատը ներկայացնում է Կ.Ֆ.Է. Բախի կողմից նշակած Empfindsamer Stil-ը (կամ «զգացմունքային ոճ»):

բային ոճք»): Ստեղծագործությունն էքսպեկտվ է և դրա-
մատիկ՝ որն արտահայտվում է հանկարծակի դինամիկ ու
տեսնային փոփոխություններով: Այն կառուցված է երեք
մասից, որոնցից յուրաքանչյուրը ցուցադրում է Բայի
յուրահատուկ մտուցումը մեղեդային գծերին և հարմոնիկ
լարվածությանը:

Նարինե Միմնյանն իր նվազով ընդգծեց անցումը Քրանչիական երգեհոնային երաժշտությունից դեպի գերմանական երգեհոնային երաժշտություն։ Շատ հստակ զգացվում էին ոճային տարրերությունները, և այս ատերծագործությունով հանդիսատեսին ներկայացրեց գերմանական *empfindsamer stil*-ը, արտահայտելով նրան բնորոշ բոլոր առանձնահատկությունները:

ուստի պրակտիկայի մասնագիտությունը բարեհաջարդ է ցուցադրելով կյանքի հյուսիսային գերմանական բարովկու ոճի բարդությունն ու արտահայտչականությունը։ Ստեղծագործությունն սկսվում է դրամատիկ, իմարդաշիկ իմացացիոն պրելյուդով, որը հազեցած է վիրտուոզ պասսաժներով և ոյնամիկ հակադրություններով։ Դրեյսուր սահուն կերպով անցնում է խիստ կառուցվածք ունեցող ֆուզայի, որն աշանձնանում է բարդ կրնարապունկտով և երանդուն թեմայով։ Այսուղ բրունսի վարպետությունը՝ որպես երգեհոնահար և կրօնապողիստր, փայլում է՝ համատեղելով տեխնիկական վարպետությունը խոր արտահայտչականության և գրեթե բաւտրական էֆեկտների հետ, ինչն այս գործն անվանի դարձրել երգեհոնային երամշտացանկում։

Համերգի ֆինալում նոյնպես կատարողը մնձ հնոտություն ցուցաբերեց, վարպետորեն կատարելով այս տեխնիկապես բարդ ստեղծագործությունը, միևնույն ժամանակ արտահայտելով այն բոլոր էմոցիաները, որոնք ապրում են սա ստեղծագործությունում:

Այսպիսով, Վահան Ստամբողյանի անվան երգեհոնային երաժշտության 2-րդ միջազգային փառատոնի շրջանակներում կայացած համերգը երգեհոնահար Նարինե Միննյանի և սովորանո Մարի Մյուլերի մասնակցությամբ հանդիսատեսին ներկայացրեց երկու իրարից շատ տարբերվող բարոկկո շրջանի երգեհոնային ոճեր՝ Փրանսիականը և գերմանականը: Այս համերգը հանդիսատեսին որպես հեռադիտակ ծառայեց, տեսնելու և վերապերու հեռավոր բարոկկոյի դարաշրջանը: XXI դարում ապրելով, դժվար է կապեր գտնել մեր իրականության և XVII և XVIII դարերի երաժշտության հետ, այդ իսկ պատճառով ունկնդրի (հատկապես ոչ երաժշտի) համար կարող է փոքր ինչ ձանձրայի թվականությունը: Կատարողն

այս ամենը գիտակցելով, պիտի իր կատար-բողականությամբ կարողանա գրավել հանդիսատեսի ուշադրությունը՝ բավականին քարդ գործնքաց, որը պիտի նաև հանատեղվի այս ստեղծագործությունների տեխնիկական քարդությունների կատարյալ կատարումնվ։ Նարինե Միննյանը դա կարողացավ անել, հանդիսատեսի մեջ արթնացնելով այնպիսի էմոցիաներ, որոնք կապեցին XXI դարում ապրող մարդուն XVII և XVIII դարերում ապրող մարդկանց հետ։

ՄԱԼԵՆԱ ՍԵՊՐԱՑՅԱՆ

— PROPOSER OF SINCERITY IN MUSIC —

6
1

"The source of all genius is sincerity" – these words of the 18th-century German publicist and critic Carl Ludwig Börne, still relevant today, can be attributed to the talented violinist Samvel Arakelyan, whose performances are distinguished by genuine sincerity in the expression of feelings and emotions.

Born in Yerevan (1986), Samvel Arakelyan has lived and performed in the United States for about ten years. He first studied at the Ghazaros Saryan Art School (1993–2000), and continued his studies at the P. I. Tchaikovsky Professional Music School in Yerevan (2001–2003). He studied at the Komitas State Conservatory in Yerevan in the class of Professor Henrik Smbatyan receiving his bachelor's degree in 2003–2006 and his master's degree in 2006–2008. During his time as a student, Arakelyan played in the newly formed Youth Symphony Orchestra (2003–2008) and went on concert tours in Europe, the USA, and Russia. In this regard, we should especially mention the participation in the music festivals held in Berlin in 2007, as well as in the music festivals dedicated to Aram Khachaturyan organized in the Tchaikovsky Concert Hall in Moscow in 2008. *"Music is first and foremost an idea that allows a person to feel or express his or her emotions and feelings,"* the violinist said. *"Where words leave off, music begins"* is a fitting quote from the renowned German poet Heinrich Heine. *Music serves as a universal language, facilitating communication among people from various nations".*

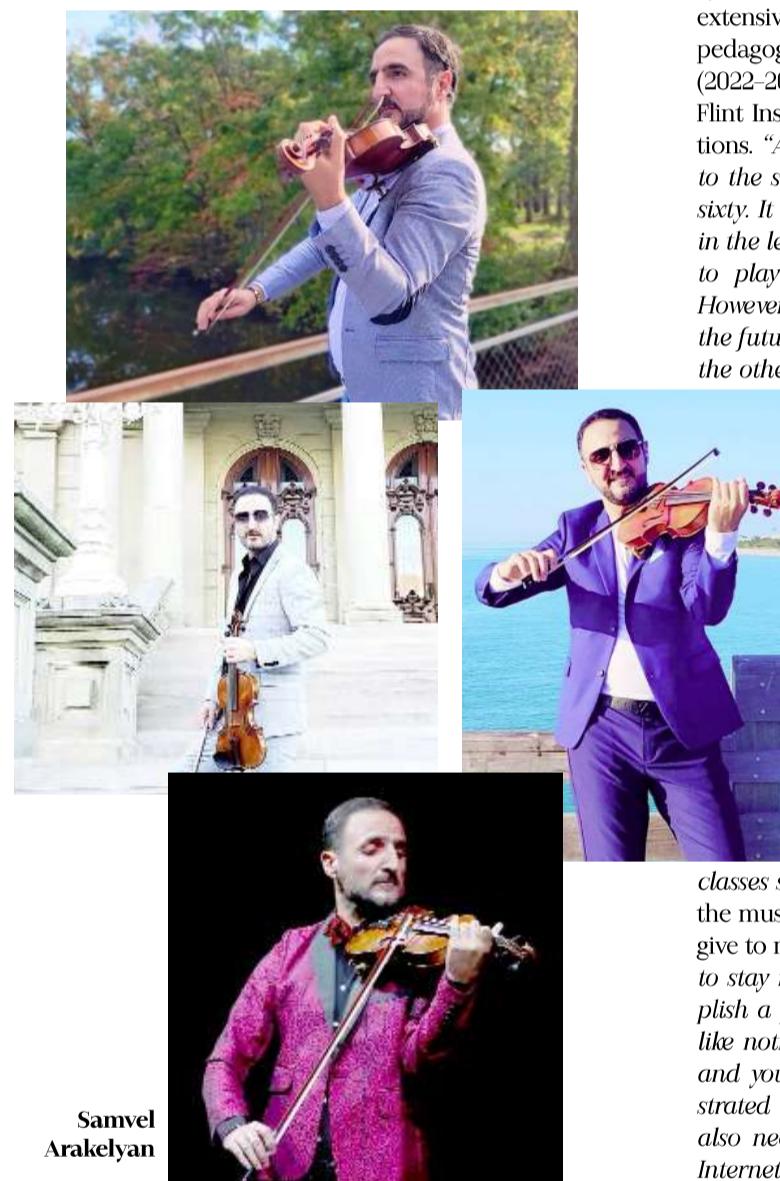
In 2011 Samvel Arakelyan began his studies at the Michigan State University School of Music, where he did Artistic Diploma for two years under the world renown violinist Dmitri Berlinsky. In 2013 he continued his education at MSU and in 2021 earned a Doctoral Degree in Musical Arts in violin performance.

S. Arakelyan is actively engaged with various orchestras, such as the Palm Beach Symphony, Miami City Ballet, Miami Chamber, Miami Symphony, Venice Symphony, and Brevard Symphony orchestras. He used to be the concertmaster of the International Chamber Soloists Ensemble, led under the renowned violinist Dmitri Berlinsky. He has also performed with various symphony orchestras in Michigan such as Lansing Symphony, Traverse Symphony, Battle Creek Symphony and many others.

Every performance of the musician is defined by immense passion and enthusiasm. *"When I realized how beautiful and rich symphonic, operatic, and ballet music is, I began to enjoy playing in orchestras more,"* he says. Aside from that, S. Arakelyan also performs as a soloist in numerous performances, particularly charity events hosted by Armenian churches in Michigan, Pennsylvania, Chicago, Los Angeles, Arizona, and elsewhere. *"I strive to arrange performances in churches because I enjoy introducing great music to listeners,"* explains the violinist. In 2018, he has organized and performed at the annual Komitas Birthday Event at St. Hovhannes Armenian Church in Southfield. S. Arakelyan has also performed with a wide range of pop artists and rock bands, such as Lindsey Stirling, Evanescence, Rocktopia, Josh Groban, Idina Menzel, Sarah McLachlan, Andrea Bocelli, and others. When asked which of his performances he considers the most influential and unforgettable, the violinist answered, *"Many concerts were important to me. Throughout my life, there have been performances where I discovered something that helped me grow and develop. For example, for many years, I felt quite anxious prior to performing on stage. I couldn't do anything about it, and it was quite disturbing. Then one day, during a recital, something inside me had changed. I realized that I should just enjoy my playing and not worry too much about anything else. As soon as I started doing so, I found that my excitement from the music was transmitted to the audience. For me, this was an extremely inspiring experience. Once, there was a humorous moment during a concert with the orchestra when the violin bow got caught on my belt and flew out of my hand. Fortunately, nothing serious had happened. I realized it's best to avoid excessive movement, especially during a classical music concert."*

S. Arakelyan is a gifted and dedicated musician whose performances are free of unnecessary effects and characterized by a beautiful and distinct timbre as well as a skilled and

professional attitude. As he pointed out, *"It is crucial for a musician to have the kind of vital energy that catches people's attention to his performance. This energy produces an aura that draws people into the musician's performance. He must also be able to convey these emotions to his audience, ensuring that the majority, if not everyone, are still impressed long after the concert. To me sincerity is the most important aspect of my performance. Understanding a composer's idea and mechanically reproducing it is one thing, but understanding a work and reproducing it in your own unique style is quite another. This is what I call sincerity. It is also crucial to preserve your own style of playing. People have consistently complimented me on the distinctive tone of my performance, which I value highly. Recently, I was filled with immense pleasure and obligation when the granddaughter of Sergei Rachmaninov approached me after a concert, expressing her admiration for the distinctive tone of my performance".*

Samvel
Arakelyan

In 2019, S. Arakelian won the Concerto Competition at the University of Michigan, performing "Introduction and Perpetuum Mobile" for Violin and Orchestra by Edward Mirzoyan. He has been awarded scholarships from the Armenian General Benevolent Union (2012–2014), the Armenian Renaissance Association (2012), and the Romeo Tata Graduate Music Foundation (2016–2018). He has taken master classes with renowned violinists Viktor Danchenko, Mikhail Bezverkhni, Richard Young, Frank Almond, and David Kim. In 2013, Arakelyan was a participant at the Summit Festival in New York. In 2015, he performed at the 7th Annual AGBU Performing Artists Concert at Carnegie Hall. The violinist mentioned the differences between musical life and listeners in the USA and Armenia: *"Musical life in America is vibrant and diverse. And of course, I am grateful to the United States for providing me with the opportunity to study here for free; however, I must underline the essential role of my professor at Michigan State University, the renowned violinist Dmitri Berlinsky, in shaping me into a well-rounded artist. I should also thank the late Henrik Smbatyan, my*

highly esteemed professor at YSC, for admitting me into his class. Comparing the musical realms of the United States and Armenia, I must remark that, while musician salaries in our country are lower, Armenia is not inferior in terms of quality. One only needs to realize that the United States is a large country, which means that there are more prospects for musicians here. As far as the listener is concerned, in America and Europe, the audience tends to focus more on the positive aspects of the performance and try to see the larger context. Even if something goes wrong during the performance, the audience does not view it as a disaster. I haven't performed in Armenia in a long time, and I'm sure things have changed since then".

S. Arakelyan's repertoire is extensive, and he selects the repertoire with an intriguing and graceful approach. *"Naturally, Armenian composers are always dear to my heart: Komitas, A. Khachaturyan, A. Babajanyan, E. Mirzoyan, G. Saryan, and others. I never miss a chance to include music by Armenian composers in my concerts",* – . In addition to his extensive concert activity, S. Arakelyan is also involved in the pedagogical field. He has taught at Vivace Music Academy (2022–2023), Battle Creek Community School of Music (2017), Flint Institute of Music (2017–2021) and other music institutions. *"As a teacher, it is essential to find the right approach to the students. I have had students of all ages, from ten to sixty. It is critical for younger children to develop an interest in the learning process. That is why I occasionally allow them to play music from their favorite movies and cartoons. However, if the student aspires to be a professional violinist in the future, my demands become more and more rigorous. On the other hand, if the student is learning solely for his or her own enjoyment, I employ a different teaching approach",* said the musician.

Arakelyan's greatest fulfillment was his strenuous career as a performer and teacher. He accomplished all of this with tremendous effort, hard work, and perseverance. Despite this, there were individuals in his life who made significant contributions to his advancement. *"I am grateful to Heghine Mkrtchyan, my first violin teacher at G. Saryan School, who has given me all her time and encouraged me constantly. My sister, who helped me not give up my profession as a violinist and to go to the USA to continue my studies. I owe a lot to my parents, my father and especially my late mother. She was with me at the violin classes so that she could help me to practice at home later,"* the musician says. Finally, when asked what advice he would give to new violinists, Arakelyan responded, *"The first thing is to stay motivated. And that requires you to set and accomplish a precise goal. Of course, there are times when it feels like nothing is working out; still you don't have to lose faith and you just keep moving forward. Experience has demonstrated that persistency will eventually lead to results. It is also necessary to engage in self-promotion. Nowadays, the Internet offers every opportunity to become famous. Don't be ashamed to advertise yourself by sharing performance videos; this strategy has helped me receive numerous offers. And most importantly, in music, as in any other profession, communication is essential. You never know from whom or where you'll get a fantastic career opportunity."*

Today, numerous Yerevan State Conservatory after Komitas graduates are working around the world. One bright example of this is Samvel Arakelyan, a talented musician who, although living and working far from his homeland, continues to promote the works of Armenian composers, thus providing a unique contribution to Armenian performing arts.

ARMINE ATOYAN
Musicologist,
Researcher at the Institute of Arts of the NAS of RA
Editor-in-Chief of 'Yerazhisht' monthly

